

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ & ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023

ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΛΟΥΚΑ (Λουκ. στ΄31-36)
1 Οκτωβρίου 2023

Το μικρό απόσπασμα τῆς ἐπὶ τοῦ Ὁρους Ὁμιλίας τοῦ Κυρίου στοεὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα τῆς Κυριακῆς Β΄ Λουκᾶ, ἀρχίζει μὲ τὸν γνωστὸ «χρυσὸ κανόνα» τῆς ἠθικῆς συμπεριφορᾶς τῶν ἀνθρώπων: «Ὅπως θέλετε νὰ σᾶς συμπεριφέρονται οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, παρομοίως καὶ ἐσεῖς νὰ συμπεριφέρεσθε πρὸς ὅλους».

Μήπως ἡ ἐντολὴ αὐτὴ λέγει ἀκριβῶς τὸ ἴδιο πρᾶγμα μὲ τὸ μήπως ἡ ἐντολὴ αὐτὴ λέγει ἀκριβῶς τὸ ἴδιο πρᾶγμα μὲ τὸ ἀρχαιοελληνικὸ ρητὸ «αὐτὸ ποὺ δὲν θέλεις νὰ σοῦ κάνουν, νὰ μὴν τὸ κάνεις»;

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι καὶ οἱ δύο αὐτὲς προτάσεις ἀποβλέπουν στὴν σωστὴ εἶναι ἀλήθεια ὅτι καὶ οἱ δύο αὐτὲς προτάσεις ἀποβλέπουν στὴν σωστὴ σχέση μας μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἢ καθεμιᾶ ὅμως ἀπὸ διαφορετικὴ πλευρᾶ. Ὁ «χρυσὸς κανόνας» ἔχει θετικὴ διατύπωση, ὅτι δηλαδὴ πρέπει νὰ πράττουμε τὸ καλὸ. Τὸ ἀρχαιοελληνικὸ ρητὸ ἔχει ἀρνητικὴ διατύπωση, ὅτι δηλαδὴ δὲν πρέπει νὰ κάνουμε τὸ κακὸ. Καὶ ὅμως ὑπάρχει διαφορὰ μεταξύ τους. Στὴν δεύτερη περίπτωση προτείνεται ἡ ἀδιαφορία πρὸς τοὺς ἄλλους. Καθ' ὅσον δὲν ἀσχολοῦμαι μὲ τοὺς ἄλλους καὶ δὲν ἐνοχλῶ, περιμένω ὅτι καὶ ἐκεῖνοι μὲ τὴ σειρά τους θὰ ἀποφεύγουν νὰ μὲ βλάψουν. Ὁ Χριστὸς ὅμως δὲν μᾶς προτρέπει νὰ ἀδιαφοροῦμε γιὰ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ νὰ τοὺς εὐεργετοῦμε. Δὲν εἶναι ἀρκετὸ νὰ μὴν πράττουμε τὸ κακὸ. Ἀπ' ἐναντίας χρειάζεται νὰ πράττουμε πάντοτε τὸ καλὸ.

Γιατὶ ὅμως στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ἐπιτρεπόταν ἡ ἐκδίκηση; Ποιὸ νόημα; Γιατὶ ὅμως στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ἐπιτρεπόταν ἡ ἐκδίκηση; Ποιὸ νόημα; ἔχει τὸ «ὄφθαλμὸν ἀντ' ὄφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος»; Δὲν εἶναι ὁ ἴδιος Θεὸς ποὺ νομοθετεῖ καὶ στὴν Παλαιὰ καὶ στὴν Καινὴ Διαθήκη; Βεβαίως, πάντοτε ὁ Θεὸς ἀπεχθάνεται τὴν βία, ἀποδοκιμάζει τὸ μῖσος καὶ δὲν ἐγκρίνει τὸν φόνο. Οἱ ἄνθρωποι ὡστόσο ἐκείνης τῆς ἐποχῆς δὲν εἶχαν τὴν ἀνάλογη πνευματικὴ ὠριμότητα ὥστε νὰ ἀποδεχθοῦν τὴν ἐντολὴ τῆς ἀγάπης πρὸς ὅλους, τῶν ἐχθρῶν συμπεριλαμβανομένων. Μὲ παιδαγωγικὸ κίνητρο ὁ ἕνας ἀληθινὸς Θεὸς ἐπιτρέπει, ὀρθότερα ἀνέχεται, στὴν Παλαιὰ Διαθήκη τὴν ἐκδίκηση σὲ ἴσοβαθμὸ πρὸς τὸ διαπραχθὲν ἀδίκημα. Ἄν δηλαδὴ ἐνὸς ἀνθρώπου εἶχαν βγάλει τὸ ἕνα μάτι, τὸ θῦμα εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ ἀντιδράσει, ἀλλὰ μέχρι τοῦ σημείου νὰ προκαλέσει τὴν ἴδια βλάβη στὸν δράστη καὶ ὄχι μεγαλύτερη. Μὲ αὐτὸν τὸν νὰ προκαλέσει τὴν ἴδια βλάβη στὸν δράστη καὶ

ὄχι μεγαλύτερη. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ περιοριζόταν ἡ ἐκδικητικὴ μανία τῶν ἀνθρώπων.

Στὴν Καινὴ Διαθήκη ὁ ἴδιος βεβαίως Νομοθέτης, ὡς Θεὸς Στὴν Καινὴ Διαθήκη ὁ ἴδιος βεβαίως Νομοθέτης, ὡς Θεὸς ἐνανθρωπήσας, συμπλήρωσε καὶ τελειοποίησε ἐπὶ τὸ ἀύστηρότερον τὶς ἠθικὲς ἐντολές.

Λίγες γραμμὲς κάτω ἀπ' τὸν «χρυσὸ κανόνα» ὁ Χριστὸς λέγει «ἀγαπᾶτε Λίγες γραμμὲς κάτω ἀπ' τὸν «χρυσὸ κανόνα» ὁ Χριστὸς λέγει «ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν». Αὐτὲς οἱ δύο ἐντολὲς εἶναι παρόμοιες ἢ διαφορετικὲς μεταξύ τους; Ἐὰν συμπεριφερόμαστε ἀπέναντι στοὺς ἄλλους ἀναλόγως μὲ τὸν τρόπο πὸν αὐτοὶ συμπεριφέρονται σὲ ἐμᾶς, τότε εἶναι ἀναμενόμενο νὰ ἀγαποῦμε μόνο αὐτοὺς πὸν μᾶς ἀγαποῦν (πολλὲς φορές δὲν κάνουμε οὔτε αὐτὸ) καὶ ἀντιστοίχως νὰ μισοῦμε αὐτοὺς πὸν μᾶς ἐχθρεύονται καὶ μᾶς ἀδικοῦν. Ὁ Χριστὸς ὅμως μὲ τὸν «χρυσὸ κανόνα» μᾶς ἔδωσε ἐντελῶς διαφορετικὴ ἐντολή. Ἀνεξαρτήτως ἀπ' τὸν τρόπο συμπεριφορᾶς τῶν ἄλλων πρὸς ἐμᾶς, ἐμεῖς πρῶτοι οφείλουμε νὰ δείχνουμε ἀγάπη πρὸς αὐτούς. Γι' αὐτὸ ὁ «χρυσὸς κανόνας» καὶ ἡ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ταυτίζονται μεταξύ τους κατὰ τὸ οὐσιαστικὸ τους περιεχόμενο. Ὅσο «βαρεῖα» εἶναι ἡ μία ἐντολή, ἄλλο τόσο εἶναι καὶ ἡ ἄλλη.

Ἐνα τελευταῖο ἐρώτημα, ἴσως τὸ σημαντικώτερο, εἶναι μήπως ὁ Χριστὸς Ἐνα τελευταῖο ἐρώτημα, ἴσως τὸ σημαντικώτερο, εἶναι μήπως ὁ Χριστὸς (μὲ ὅλες αὐτὲς τὶς ἐντολὲς καὶ τὶς παρόμοιες) γίνεται τόσο ὑπερβολικὸς καὶ ἀπαιτητικὸς. Ἡ ἀπάντηση δίδεται στοὺς τελευταίους στίχους τῆς σημερινῆς περικοπῆς. Ἡ στόχευση ὄντως εἶναι τόσο ὑψηλή. Εἴμαστε προσκεκλημένοι γιὰ τὴν τελειότητα, τὴν κατὰ τὸ δυνατόν ὁμοίωσή μας μὲ τὸν Δημιουργὸ καὶ Πατέρα μας. Πάνω στὸν Σταυρὸ ὁ Κύριος ἐφάρμοσε πρῶτος ὅλα ὅσα ζήτησε. Ἀπέστειλε στὴν συνέχεια τὸ Ἅγιον Πνεῦμα γιὰ νὰ λάβουμε τὴν κατὰ Χάριν «υἰοθεσίαν», γιὰ νὰ ἔχουμε τὴν δύναμη νὰ βαδίζουμε στὰ ἴχνη Του.

Σὲ μᾶς ἀπομένει, χωρὶς ἀνόητες ὑπεκφυγές, νὰ ἀναποκριθοῦμε στὴν Σὲ μᾶς ἀπομένει, χωρὶς ἀνόητες ὑπεκφυγές, νὰ ἀναποκριθοῦμε στὴν πρόσκλησή Του.

π. Ν. Η.

[dkpdf-button]